

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések egyesség szerint.
A nyílt tér sora 1 korona

Még két vasuti cikk.

I.

Motoros vonatok.

Reméljük, olvasóink nem vetik félre lapunkat avval a sóhajjal: már megint vasuti cikk. Hisz az érdeklődést már azért is fölkeltek ezek a cikkek, mert Sümege és vidékének ugyancsak elsőrendű, a messze jövőbe ható érdekeiről szólnak. A sajtónak pedig kötelessége is, hivatása is, hogy ez érdekeket teljes buzgalommal szolgálja, ezeket minden fölmerülő alkalommal a közönség elé tárja s szolgálataira az illetékes köröket is figyelmeztesse. De térjünk a tárgyra.

Míg előző cikkeink új vasuti vonalak érdekében szóltak, e cikkünk az ukk—balatonszentgyörgyi közlekedés javítását célozza. Az eszme nem új, de most erősen aktuális. Éppen lapunk vetette föl, hogy motoros vonatokkal jobban kapcsolják bele Sümeget és vidékét a Balaton felé irányuló forgalomba. Az eszme érdekében a képviselőtestület föl is írt, de foganatja nem lett. Akkor a motoros vonatokkal egy-egy pályán még csak kísérleteztek, azok nagyobb méretű és rendszeres bevezetése ezektől a kísérletektől függött.

Most azonban arról értesítenek bennünket, hogy május 1-től két motoros vonatot vezetnek be Somogyoszob és Tapolca között. Tehát csak Tapolcáig! Sümege megint kimarad a mulatságból. Hát tenni kell, hogy ki ne maradjon. Hisz éppen Sümege és vidékének van nagy szüksége arra, hogy ezek a vonatok ha nem Ukkig, legalább Sümegeig jöjjenek. Most vidékünk és a Balaton között hiányos az összeköttetés. De hiányos Budapesttel is. Mert egyik-másik vonat Tapolcán reked, feljebb nem jó. A többiek esetleg korán indulnak és korán érnek. Sümege az utolsó vonat Keszthelyről délután 3 óra 58 perckor indul, Sümegegre ér este 6 óra 20 perckor. Ennek összeköttetése van Tapolcán d. u. 5 óra 10 perckor a Budapest felől jövő vonattal. Látjuk, hogy sümegei vagy egyes vidékünkbeli ember a Balaton egyes fürdőhelyeire, Hévízre egy-egy napos kirándulást nem tehet, mert a később induló vonatokkal nincs összeköttetés.

Ezt az összeköttetést teremthetnék meg, ha a motoros vonatokat Sümegeig, Ukkig járatnák. Ez a balatoni és hévízi fürdők forgalmának is jelenté-

keny hasznára válna, de gyarapítaná a vasút jövődalmát is.

Ezenkívül olyan összeköttetést kapnánk, hogy Budapestről egy nap alatt megfordulhatnánk. Ide reggel 5 óra 30 perckor érkezünk, vissza 2 óra 55 perckor indulnánk, tehát dolgaink végzésére több mint 8 órai idővel rendelkezünk. A korai kelés bizonyára senkit se hátráltatna abban, hogy ezt a kitűnő összeköttetést föl ne használja.

A motoros vasút jobban megnyitná vidékünket a szabadabb forgalomnak s jobban beleszólhatna a vasút országos hálózatába.

Ezekből látszik, minő nagy érdekek követelik, hogy a motoros vonatokat ne csupán Tapolcáig, hanem föl Sümegeig, Ukkig járassák. Emellett fokozná a vasút forgalmát is és szaporítaná a balatoni fürdők látogatóinak számát.

Tegyen hát a város lépéseket ebben az érdemben. Még pedig haladék nélkül. Talán még nem késő. Az elüljáróság — nem várva a képviselőtestület gyűlésére — terjessze fel illetékes helyére a kérvényt, reméljük, már most foganatja lesz.

*

Második cikkünk a pápa—sümegei vasút engedményesének, *Rechnitz* Bélának tájékoztatója a vasút ügyének mai állásáról. A Pápai Hírlapban jelent meg s nekünk is beküldték. Köszöljük — kevés kihagyással — mert éppen lapunk, a *Sümege és Vidéke* provokálta ezt a tájékoztatót, másrészt közlésével tájékoztatást nyer vidékünk érdekeltsége is, amely a vasút építésének megkezdését alig várja.

Igy szól:

II.

A pápa—devecser—sümegei vasút jelen stádiumában.

A helybeli sajtóban több ízben aposztrofáltak olyan irányban, hogy nyilatkoznom kellene, miért késik oly soká a pápa—devecser—sümegei vasút megvalósítása, sőt hivatkozás történt a *Sümege és Vidéke* hírlapnak ama megjegyzésére, mintha én ez ügyet nem elég energikusan karoltam volna fel.

Beismerem, hogy e válasszommal késtem, de ezzel is csak azért, mert egy létesítendő vasútnak annyi előítélettel kell megküzdenie, az egyes közhasznú érdekek sokszor annyira összeütköznek, hogy a végcél érdekében nem tanácsos teljesen öszintén nyilatkoznia, mert ezzel csak a vasút ügyét hátráltatjuk. Mindenkinek az érdekét nem lehet teljesen kielégíteni; az egyes birtokosok, városok és községek annyi speciális és ellentétes kívánság-

gal állanak elő s ezektől teszik függővé a vasút támogatását, hogy bizony csak szép csendben kell ez ellentétes érdekeket összeegyeztetni, amit csakis a vasút ügyének diszkrét kezelésével lehet elérni.

Most már — hála Istennek — annyira előrehaladt a vasút ügye, hogy — ha nem is mindenben — de részletesebb felvilágosítást adhatok.

Bizony hat év telt el azóta, hogy részemre a minisztérium a pápa—devecser—sümegei vasút koncesszióját kiadta, de merem állítani, hogy ez idő alatt a vasút ügyét sohasem hagytam pihenni. Hat év a vicinálisok megvalósítása körül nem is olyan sok idő, hisz a csornai és a pápa—bárhidai vasutak még hosszabb idő alatt épültek ki, de ennek sem az engedményes az oka, hanem sokszor oly körülmények hátráltatják a terv megvalósítását, minek leküzdésére időt kell engedni, vagyis várni kell, míg az eszme megéri, mert mihelyt a dolgot energikusan forszírozuk, ennek csak hátrányos következménye lesz, mire majd később rá is fogok mutatni.

Midőn Pápa város tanácsa a vasút részére 100.000 koronának megszavazását ajánlotta, jó időnek kellett elmúlnia, míg ez ügy városunk képviselőtestülete elé került. Hátráltatta ezt az a körülmény is, hogy az előző két vicinális nagyon igénybe vette a város áldozatkésztségét, de hátráltatta az is, hogy két ellentétes vélemény alakult ki. Az egyik a Somlővásárhelyen át való vezetését pártolta, a másik — köztük magam is — csakis a Devecseren át való vezetését ajánlotta; győzött is az utóbbi álláspont, mert hisz városunk egyik legfontosabb érdeke, hogy Devecserrel közelebbi érintkezésbe jöhessünk. E hó óhajunk viszont Devecserben egész más nézetekre adott alkalmat, hangoztatva, ha Pápa és Devecser oly szoros kapcsolatba jönnek, akkor beteljesül az a közmondás, hogy a nagy hal (Pápa) meg fogja enni a kis halat (Devecsert).

Minő téves volt ez a felfogás, azt most helyszűke miatt nem felejtetem ki. Tény, hogy Devecser a vasút ellenzője lett, de győzött ott is a józanabb felfogás, mert hisz Devecser Sümege felől megnyitná a zalai forgalomnak, keresztező állomás lesz és má már a vasutat anyagilag is támogatja.

A devecseri, úgy mint a mi szép vasúti állomásunk, jelentékeny kibővítésre fog szorulni, mert a Csorna, Győr és Pápa vidékéről Zalába irányuló forgalom ezentúl nem Celldömölkön, hanem Pápán, Devecseren keresztül fog vezetettetni; de szűks éges volt az alsóvárosi állomás létesítésének terve is, miáltal városunk terjeszkedése megfelelő irányba tereltetett és új területek nyílnak meg esetleges gyárépítési célokra; az újabb subvenció megszavazása is időt vett igénybe.

A vasuti koncesszió eredetileg Ukkra kívánta a vonal vezetését, hogy Ukkon nemcsak a balatoni, hanem a zalaegerszeg—csáktornyai vonalat is felfogja és részese legyen annak a tranzit vasútnak, mely a Püspökménfő felől jövők útját is felveszi.

Azonban Sümege város országgyűlési képviselője, *Eitner* Zsigmond, kivel volt szerencsém a vasút ügyében gyakrabban tárgyalni, szívén viselve Sümege városának érdekét, az ő közgazdasági éleslátásával szinte meghiúsította volna a vasútnak létesítését, ha az

Ukkra vezetetik. A vonalat Csabrendektől nem Ukkra, hanem Sümegre kellett átiracirozni, így Sümeg a mult hibáit egyszerre jóvátette, annyival is inkább, mert az említett fiemei transzitol forgalomnak is eleget teendő, a vasúti koncesszió Sümegről folytatólag Zalaszentgrótra is kiadatott, mely vonal traci-rozása ez év folyamán meg is történik és ha ez az új vonal mentén levő községek, köztük Zalaszentgrót is, a kilátásba helyezett áldozatkészségüket meg fogják valósítani, mi sem fog utjában állani annak, hogy ez a vonal is mielőbb kiépüljön.

A megyei utadó-alap annyira ki volt merítve, hogy ebből a létesítendő vasutat táplálni nem lehetett. Így huzódott ez ügy nálunk, de hála és köszönet Koller Sándor úrnak, Veszprémmegye érdemes alispánjának, ki látva, hogy a szomszédos Vas és Zala megyékben mily rohamosan épülnek a vasutak, 2 százalékos vasuti pótdadó emelést ajánlott és fogadtatott el a legutóbbi megyei közgyűlésen, mely pótdadó emelés, mint előre látható, miniszteri jóváhagyásban fog rész-sülni és ebből fog a vasút 200.000 korona erejéig szubvencionáltatni, minek bekövetkezése után a vasút ügye oly rohamosan fog fejlődni, hogy bizom abban, hogy az építkezést ez év őszén meg is kezdhetik.

A vasút építését Pápa Fábán Lajos vállalkozó mérnök fogja eszközölni, kinek neve a vasuti építkezések körül országos hírné, hisz a legutóbbi vas-zalamegyei vasutak is az ő keze alatt épültek ki.

Kénytelen voltam mindazon körülményekre kiterjeszkedni, melyek a vasút sorsát folyton elodázták, de meg kell említenem azt is, hogy ez az ügy a legnehezebb gazdasági viszonyok közé került, innen a szubvenciók oly lassú megszavazása.

Törzsrészenyeket jegyeztek eddig: Pápa városa 140 000 K, a Borsosgyöri téglagyár 4000 K, Dáka 10.000 K, Dereske 3000 K, Nagyalásony 15.000 K, Dabrony 10.000 K, itt kisebb jegyzések 1500 K, Vecse 5000 K, Nyárad 5000 K, Nagyszőlős 10.000 K, Watzdorff báró 9000 K, Stetina József 1000 K, Erdődy Sándor gróf 15.000 K, Somlóvásárhely 10.000 K, Devecser 10.000 K, Gyepükaján 8000 K, Káptalanfa 8000 K, Csabrendek 50.000 K, Sümeg 20.000 K, Veszprém megye 200 000 K, Zala megye 96 000 K, alapítványoktól várható 45.000 K. Összesen 675.500 K.

Ezekon kívül előreláthatólag további szubvenciókat remélhetünk: A két Esterházy grófi uradalomtól 50—100.000 K, a Vas megyei cukorgyár 50 000 K, kilátásba helyezett szubvenció felemelések 20.000 K, magánosok, intézetek, somlóhegyi érdekelttség 50.000 K, kb. 220 000 K.

Ime, ezt tettem eddig a vasutért. Elmondhatom a költő szavaival: „annyi balszerencse közt, oly sok viszály után” — immár ma-holnap biztos révbe jutunk.

Budapest, 1914 február 21-én.

Rechnitz Béla

a Pápa-Devecser-Sümeg-Zalaszentgrót h. é. vasút engedélyezője.

Az iparfejlesztésről.

II.

Bármely ország iparfejlesztésének alapfeltétele, hogy az illető ország fogyasztóképes legyen, továbbá hogy elegendő munkaerő álljon rendelkezésére. Fogyasztóképeségünket legelőkeltebben bizonyítja az a szomorú tény, hogy évente külföldről 2000.000.000 K értékű iparcikket importálunk. Ez óriási összeg túlnyomó része Ausztriára és a textiliparra esik.

A második feltételt, az elegendő munkaerőt legjobban igazolja a legszomorúbb

statisztika a kivándorlási kimutatásokból. Véreinknek ezrei kénytelenek hazájukat elhagyni, mert megfelelő munkát nem kaphatnak.

Van még egy harmadik feltétel is, ez a társadalomban rejlik és amit csak társadalmi uton lehetne megteremteni: a társadalmi iparpártolást. E tekintetben helyzetünk lényegesen eltér a külföldétől. Mig külföldön a nem hazai ipar csak évek hosszú küzdelmei után tud magának nagy áldozatok árán valamelyes tért hódítani, addig nálunk az iparcikk külföldi volta már elegendő ajánlat és a hazai iparnak kell küzdeni, míg itthont nyerhet saját hazájában. De erről ne szóljunk.

Ott, ahol az iparfejlesztésnek két alapfeltétele megvan, hol akkora a fogyasztóképeség, hol annyi a munkaerő, mint nálunk, még a legkisebb ország is virágozó ipart tud magának teremteni, mert ioga és hatalma van keletkező iparát a külföldi iparral szemben védvámok által óvni. Az önálló vámterülethez nekünk a törvényben biztosított jogunk megvan ugyan, de hatalmunk annak létesítéséhez nincs. Ennek oka nemcsak az Ausztriával való közjogi viszonyunkban rejlik, hanem az a körülmény is gátolja, hogy nyereszterményeinknek más piacot, mint Ausztriát, geográfiai fekvésünkkel fogva alig tudunk. És tekintetbe véve, hogy iparunk még gyermekkorát éli, az önálló vámterület létesítése hazánkban nagy megrázkódtatást idézne elő.

Mily hátrányban vagyunk az osztrák iparral szemben, nézzük csak a legfontosabb iparágat, a textilipart.

Hogy ezt megítélhessük, vegyük számon a mechanikai szövőgépeket: Angliában 630.000, Németországban 220 000, Ausztriában 88 000, Franciaországban 81 000, Olaszországban 70 000, Magyarországon 2000 szövőgép van üzemben. Ha egy szövőgép termelőképességét naponta 30 méterben állapítjuk meg, úgy egész napi produkciónk 60 000 méter, míg Ausztria napi produkciója 2.640 000 métert tesz ki. Ha figyelembe vesszük, hogy a felsorolt országoknak mily nagy terjedelmű gyarmataik vannak, akkor könnyen jutunk arra az eredményre, hogy Ausztriának, melynek textilipara a harmadik helyen áll, milyen kiváló jó gyarmata Magyarország.

Az 1907-ik évi III. tc. oly módon vélte nálunk az ipart fejleszteni, hogy az újonnan keletkezett gyáraknak a befektetett állítókéneit bizonyos hányadát államsegélyként adományozta. E törvény létesítése után, mikor nálunk komolyan azt is hitték, hogy a jogilag részünkre biztosított önálló vámterület, vagyis a vámsorompót felállítjuk, osztrák gyárosok, kik eddig gyártmányaikat Magyarországon helyezték el, siettek vagy a maguk vagy magyar cégér alatt gyárakat létesíteni és a törvény által biztosított pénzbeli államsegélyt felvenni. Tisztán magyar pénzzel, magyar polgárok által létesített gyárunk vajmi kevés keletkezett.

A külföldi gyáros telepét arra használta és használja ma is, hogy külföldön gyártott iparcikkeit itt magyar ruhába öltözteti és magyar termék gyanánt hozza forgalomba. Sajnos, a törvény nem intézkedett arról, hogy a gyáros, ki itt szubvenciót vett fel, gyártani is köteles legyen; nem helyezte a gyárakat kellő felügyelet alá, azért véleményünk, hogy az iparfejlesztést ezen a módon, ezen az uton folytatni nem szabad.

Van azonban az iparfejlesztésnek egy módja, amelyre rá kellene térni, és ez a termelési prémium. A gyáros az államtól bizonyos segélyt kap a termelés mennyisége szerint. Természetes, hogy ez is erős állami ellenőrzést kívánna, hogy ismét a külföldi

gyárosok idegen árut ne csempésszenek be. De hisz erre valók volnának az iparfelügyelők, mely intézménynek mai alakjában hogy fenntartassék, semmi értelme nincs. A termelési prémium mellé, kell hogy az export prémium is behozassék, vagyis a gyáros azok után az áruk után, melyeket a külföldre szállít, bizonyos állami segélyt nyerjen. Ezen a módon — habár az állam részéről nagyobb áldozatot is kívánna — biztos alapra fektetnénk a magyar ipar fejlődését, melynek felvirágoztatására még a legnagyobb áldozat is kevés.

Löb Jenő.

A dabronci új templom.

Már egyszer e lap hasábjain szó volt erről a templomról.

A gót stílusban épülő templom, magas, szép sudaras, hegyes, ég telé nyuló tornyával, amelyen a kereszt hirdeti Isten dicséretét, tető alatt áll.

Takács János veszprémi építő valósággal remekel a templom építésével.

A templom kereszt alakú. A főhajónak két oldalhajója van. Hossza 29, szélessége 8,8, magassága 10 méter. A falakban, mint a tornyon, a szép csücsíves és szimmetrikus ablakok nagyszerűen festenek; úgyszintén az oldalfalakat erősítő téglaszínű oszlopok. A szentély és az oldalhajók mennyezete vasbetonból szintén ilyen csücsíves lesz, a főhajóé köríves. Ez a mennyezet gipszrabicból volt előírva. Takács a hitközség, illetve a templom-építő bizottsággal megegyezett, hogy e mennyezet helyett vasbetont alkalmaz. Az alap és a mennyezet ilyen alapos elkészítése bizony 4—5000 koronával több költséget ró a hitközségre. De azután lesz is a dabronci-aknak olyan szép és jól elkészített templomuk, hogy bármely nagyközségbe és városba is beillenék. Az építés valószínűen május hóban teljesen befejezést nyer.

A hitközség 800 lélekből áll, ezeknek mintegy 65 százaléka az adózó, a többi pedig csak földmunkás. A templomépítéssel bizony több évtizeden át erősen meg lesz adóztatva a hitközség, amit elég lesz a mostani szerény gazdasági viszonyok között kibírniok. Igaz, a közbirtokosság a volt urbéri erdejükből a m. kir. földművelésügyi miniszter engedélyével 195 kat. hold területéről a fa eladását templomépítésre a hitközségnek át-

Reggelizés előtt félpohár
SCHMIDTHAUER-féle

Használata valódi áldás gyomorbaajosoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbehozza.

Kis üveg 40 fillér.

Nagy üveg 60 fillér.

Kapható helyben és a környéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

gedte, de ebből a felbecslés szerint 26.600 K folyhat csak be, a templom pedig 46.600 koronába kerül a felszerelés nélkül. Erre is kell legkevesebb 10—12.000 K. A hitközségnek tehát még 30—32.000 koronát kell fedeznie.

A temploméptő bizottság a hitközségnek súlyos megterhelése miatt a belügyminisztériumhoz folyamodott s az egész ország területére gyűjtő iverkibocsátását kérte. Ezt 1913 december 13-án 205.128. VI—c számú engedéllyel el is nyerte. A vármegye alispánjától pedig 60 napra könyvre a személyes gyűjtést az egész vármegye területére megkapta.

Ezek után erről a helyről is bátrak vagyunk kérni a tisztelt olvasó közönséget, ha hitközségünk képviseletében a könyöradományokat gyűjtő embereink becses hajlékukban megjelennek, ne vonják meg tőlük a legcsekélyebb adományt se, mert első sorban Isten dicséretére, másodsorban pedig egy igazán segélyre szoruló hitközség anyagi támogatására és egy szent cél keresztülvitelére adják kegyes adományaikat.

A temploméptő bizottság.

Forgács.

A mult hétfőn falusi atyafi állít be lapunk kiadóhivatalába:

— Azt hallottuk, kérem, el akarják vezetni másfelé a vasutunkat. Benne van az újságban is. Kérek egyet.

Megkapja az újságot, leszúrja a 20 fillért és folytatja:

— De már ezt nem engedjük ám, népgyűlést tartunk.

Mihályfai kigazda volt a polgártárs. Lám, több érkeke van a vasút közigazgatási fontossága iránt, mint igen sok városvezető elüljárósági polgártársnak.

Bárd.

MEGHIVÓ

a Sümegvidéki gazdakörnek f. évi március 11-én d. e. 10 órakor Sümegen a Kisfaludy-kaszinó (előbb Lövéde) nagytermében tartandó közgyűlésére.

Tárgyak:

- 1) Elnöki megnyitó, a jegyzőkönyv hitelesítése 2 tag kijelölése.
- 2) A mult közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
- 3) A tükör jelentése.
- 4) A számvizsgálók jelentése.
- 5) A pénztáros jelentése a szénkénegraktár mult évi forgalmáról.
- 6) A költségvetés előterjesztése.
- 7) Az évi munkaterv megállapítása.
- 8) Tagok törlése.
- 9) Új tagok főlvétele.
- 10) Indítványok.

Gyümölcsfát, nemes baromfit, szárított sertésstrágyát és szuperfoszfátot a gyűlés alkalmából előjegyeztetni lehet.

Sümegen 1914 március 2-án.

Hazaftas üdvözlettel

Éles Károly
titkár.

Hayden Sándor
elnök.

H I R E K .

— **Kinevezés.** A földmivvelésügyi miniszter *Lengyel András* zalaegerszegi állatorvos gyakornokot a csikszentmártoni járás állatorvosává nevezte ki.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Buday Lajos* tapolcai polgári iskolai tanítót a csáktornyai tanítóképző segédtanárává nevezte ki.

— **Március 15.** A nemzet e nagy napjának ünnepét ez évben is a polgári önképzőkör rendezi. Az ünnep a jövő szombatn esti 7 órakor lesz a polgári önképzőkör ideiglenes helyiségében, a Kisfaludy szálló nagytermében. Az ünnepen a helybeli Ének- és Zeneegyesület férfikara hazafias dalokat énekel, az ünnepi beszédet *Schmidt Jenő* dr. ügyvéd tartja, *Klatfl Margit* és *Jankó Lajos* szaval. Az ünnepet társas vacsora követi, ezen a serlegbeszédet *Gellert Samu* dr. ügyvéd, lapunk társszerkesztője tartja. Az ünnepre a 48-as honvédek, a hatóságok, egyesületek és a közönség hivatalosak.

A helybeli izraelita hitközség a jövő szombati istentiszteleten ünnepi meg-Március 15-ét. Az ünnep d. e. fél 11-kor lesz a templomban, amelyen *Pfeiffer Izsák* dr. rabbi tart ünnepi beszédet.

— **Meghívó.** A helybeli áll. reáliskola f. hó 15-én vasárnap d. e. fél 11 órakor az intézeti tornateremben márc. 15-iki emlék-ünnepet rendez, amelyre a t. közönséget meghívja a tanári kar. Az ünnepi beszédet *Szabó Dezső* tanár mondja.

— **Ellenőrzés.** *Török Jenő* földmivvelésügyi miniszteri számvizsgáló f. hó 5-én megvizsgálta a Sümegvidéki gazdakör szénkénegraktárának számadását. Teljes rendben találta. A raktárt *Rózsa Károly* állami tanító kezeli.

— **Apáról fiúra.** Zalaapátinak évtizedekkel ezelőtt *Németh Károly* volt a tanítója. Kiváló mester volt Németh. A király arany érdemkeresztet tüzetett mellére, a nép pedig rajongott a „mester urért”, aki egy emberöltőt töltött el a zalavári nép nevelésében. A nép ezt a szeretetet átvitte Németh maradékaira is. Fiát, *Bélat* szintén megválasztották kántortanítójuknak, aki azonban gyermekei neveltetése miatt ott hagyta a falut, elfogadta a készhelyieknek, majd Sümegre *Ramassetter Vincének* meghívását az óvói állásra. Az öreg *Németh Béla* bácsi, aki maga a megtestesült életfilozófus, mint sümegi óvó ment jól megérdemelt nyugalomba s itt lakik ma is. 8 gyermeke közül kettőt szintén tanítónak nevelt. Lajost már 3 évvel ezelőtt megválasztották a zalaváriak, most meg emelie meghívták a másik fiút is, *Sándort*, úgy hogy most az öreg *Németh Károlynak* egyszerre két unokája lépett örökébe, hogy nagyapjuk és apjuk nyomdokain neveljék a zalavári ifjúságot erkölcsre és hazaszeretetre.

— **A mezőgazdasági bizottság gyűlése.** A sümegi járás mezőgazdasági bizottsága tegnap délelőtt *Farkas István* főszolgabíró elnökletével gyűlést tartott. Ezen a főszolgabíró előterjesztette a földmivvelésügyi miniszter rendeletét a mezőgazdasági munkások és cselédek megjutalmazása tárgyában. A gyűlés a jutalomra érdemeseket kiszemelte s ezeket előterjesztik a jutalom és elismerő oklevél elnyerése végett.

— **A Balatoni Hírlap** március 15-én újra megindul. A lapot *László Sándor* sümegi nyomdász adja ki ismét, főszerkesztője *Mangold Gusztáv*, főmunkatársa *Markovits Ferenc* dr. lesz. A lap 1913 őszén szerkesztőválság miatt szűnt meg. Főként a Balaton kultuszának emelését szolgálja.

A polgári kör székháza. A sümegi polgári kör épületének bontását talán már

holnap megkezdí a kőmivesek csákánya. De azért nem marad Sümeg kávéház nélkül. A kör udvarának hátulsó részét, amelyben eddig az ipartestület székel, már alakíttatja *Halász Kálmán*, hogy ideiglenesen is alkalmas kávéházat teremtsen közönségünk számára. Az új kávéház e hét folyamán szerdán, csütörtökön megnyílik.

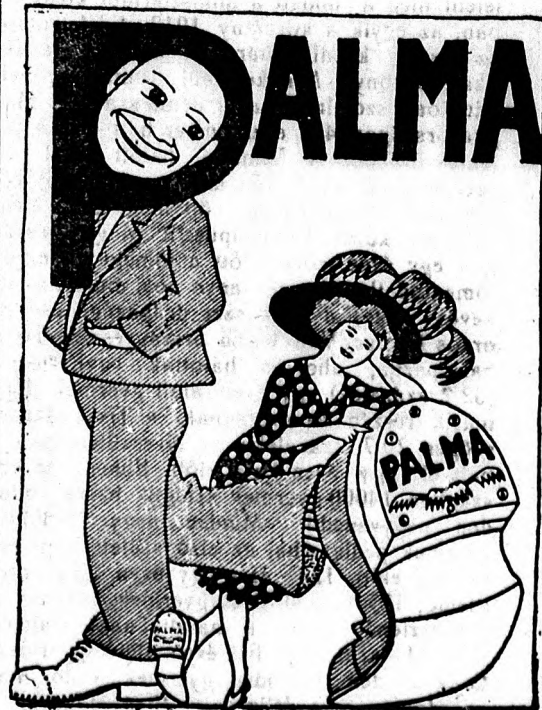
— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, akik szeretett jó anyám temetésén megjelenni sziveskedtek, hálás köszönetemmel nyilvánítottam. *Tiborc Mariska*.

— **Decentralizálják az árvaszékeket.** A miniszteriumnak az a terve, hogy az árvaszékeket felbontja részeire. Az eddigi árvaszék helyett annyi árvaszék lesz, ahány járás van s az árvaszékek központja a megyei székhelyen lesz az eddigi elnök főnöksége alatt. A miniszterium tervének az lesz a természetes következménye, hogy árvaszéki elnököket a melléjük beosztott hieatalnokokkal egyetemben helyezik a járásokba, az illető szolgabíró mellé, hogy ott az alája tartozó néppel közvetlenül érintkezve intézzék az árvagyeket. Éppen ebben látja a miniszterium az újítás fontosságát, ámbár a jelenlegi rendszer hívei azt állítják, hogy egy ember, nevezetesen a kihelyezett árvagyám nem intézhet el olyan fontos ügyeket, amiket most háromtagu tanácsban döntenek el. A miniszterium e tervének híre nagy ribilliót fog kelteni. A családos hivatalnokok félnék a kihelyezéstől, mert hiszen gyermekeik nevelése ezután meg lesz nehezítve. Az árvaszéki tisztviselők ezért helyesen teszik, ha megkeresik a Vármegyei Tisztviselők Országos egyesületének árvaszéki szakosztályát az iránt, hogy memorandumban kérje a minisztertől a jelenlegi helyzet fenntartását annál is inkább, mivel a nyugat lassanként kezdi átvenni a nálunk divó formát.

— **Svájci tenyészállatok behozatala.** A Zalavármegyei gazdasági egyesület ez évben is hozat be Svájcól teheneket és bikákat azoknak a gazdáknak, akik kérik, hogy evvel a magyar marhatenyésztést nemesítsék. Az állat árát a vevő gazda váltója ellenében valamely pénzintézet fizeti ki. Ennek harmada évenként törlesztendő. A kamatokból 3 százalékot a földmivvelésügyi kormány fizeti, ugyanó viseli a szállítás és oltás költségét is s egy évre elhullás ellen az állatot bebiztosíttatja. A kérvényeket a gazdasági felügyelőség útján a földmivvelésügyi miniszterhez kell küldeni. Előjegyzéseket elfogad a vármegye gazdasági egyesülete is.

— **Gazdáknak.** A Sümegvidéki gazdakörnél *Rózsa Károly* pénztáros útján még néhány metermáza szárított sertésstrágya, továbbá cseresnye és dídfa kapható. A trágya q-ja 6 K 10 f, a fa darabja 32 fillér.

— **Figyelmeztetés.** Az elüljáróság figyelmezteti a gazdákat, hogy gyümölcsfáikról a

hernyó fészkeket és vértetűt szedik le. A mulasztókat megbüntetik.

— **Piaci vizsgálat.** Sümegen újabban erélyesen folyik a piacra hozott tejtermékek vizsgálata. *Farkas István* főszolgabíró és *Oltay László dr.* szolgabíró már néhány asszonyt súlyosan meg is büntettek. A héten pedig *Tóth Ede* segédvegyész, a keszthelyi vegykeresleti állomás kiküldöttje vizsgálta meg a sümegi piacot, az idehozott tejfelékből mintákat vett és ezeket vegyelemzéssel megvizsgálja. Igen célszerű volna, ha a községi elűjárások figyelmeztetnék a lakosokat, hogy Sümegen alapos ellenőrzés alá vetik a piacra hozott cikkeket s akiket hamisításon érnek, szigorúan megbüntetik.

— **Népesedés.** Sümegen 1914 első két hónapjában született 30, meghalt 14 egyén, a szaporodás 16. Házasságra lépett 10 pár.

— **Életmentő útkaparó.** Kaposcs községben átfolyó Eger patak február hó 22-én a hóolvadás következtében kiáradt. A folyón levő keskeny fahídon akart átmenni *Oláh Janka* 8 éves leánya. A hídról leszédült és a sebesen folyó ár vízbe esett s a kavargó erős, mély hullámok már-már elnyeléssel fenyegették, mert párszor alábukott. A folyó közelében dolgozott *Csiszár István* kaposcsi iakos 58 éves útkaparó, látva a föl-föl bukkanó leányt, ruhástól utána ugrott és a saját életének veszélyeztetésével kimentette a hullámokból.

— **Pályázati hirdetmény.** Folyó évi július 1-től 22-ig terjedő időben több állami tanító és tanítóképző intézetben a korábbi évekhez hasonlóan három hétre terjedő tanítói és tanítónői továbbképző tanfolyamok lesznek; még pedig tanítók számára az aradi, bajai, budapesti, iglói, kiskunfélegyházi, kolozsvári, losonci máramaroszi és temesvári áll. tanítóképző intézetekben; tanítónők részére pedig az eperjesi, sepsiszentgyörgyi és szabadkai állami elemi iskolai tanítóképző intézetekben. Mindegyik tanfolyamra 50–50 hallgató vétetik fel, akik közül tanfolyamonként 30–30 hallgató állami költségben kap az intézet internátusában szállást és étkezést és ezenfelül 15–15 korona utazási költségben is részesül. A saját költségükre jelentkező hallgatók ingyen szállást és mérsékelt áron étkezést is kapnak az illető képző intézetben. A fent felsorolt tanfolyamok bármelyikére való felvételért folyamodhatnak az ország bármely részében lakó és bármilyen jellegű elemi népiskolában működő okleveles tanítók és tanítónők. A felvétel iránti bélyegtelen kérvények annál az illetékes királyi tanfelügyelőnél nyújtandók be, akinek tankerületében a folyamodó működik. A pályázat határideje 1914 márc. 20. A felvételt kifejezetten a fentebb felszerelt tanfolyamok közül valamelyikre kell kérni, mivel alternatív vagy bármely tanfolyamra szóló jelentkezések teljesen figyelem nélkül hagyatnak.

— **Fekete számok.** Két szürke könyv jelent meg a minap a miniszterium kiadásában, az egyik a kormány 1912. évi jelentése az ország közállapotáról, a másik a statisztikai évkönyv. Mindkettőből lesújtó erővel, valószínűleg szólnak meg a néma számok. Magyarországon 492 ezer ember halt meg a jelentés évében. A félmillió halott közül 143 ezer volt az egy éven aluli gyermek, akiket szüleiknek nyomorúsága ölt meg. Száz élveszületett közül 19-et elpusztított Magyarországon egy éves kora előtt a tömegnyomor és tömegtudatlanság, az anya sok munkája és kevés élete, a patikaszer drágasága és az orvos hiánya. Van olyan országrész, a Tisza bal partja, ahol a halottak egyharmada (32,2 százalék) egy éven aluli gyermek. Egy másik részén az országnak, a Tisza-Maros-szögén 20,7 százaléka az élveszületetteknek halt el egy éves kora előtt. Ebben az országban 14000 gyermek születik halva: minden negyvenedik. Minden negyedik-ötödik gyermek pedig elhal az első születésnapján évforduló előtt. 124 ezer egy éven aluli csecsemő, 177 ezer öt éves gyermek pusztult el egy esztendőben s a halottaknak majdnem fele (44 százalék) hét éven aluli gyermek. Csak minden második gyermek nő föl Magyarországon a félig érett 20 éves korig, a

többet megöli a munka, a nyomorúság, a tudatlanság. Az aggasztóan alig valaki, az öregkort (60 esztendő) csak minden negyedik ember éri el. — Ez csak néhány kiemelt adat. Csak néhány részlete annak az önvádnak, amely a tömegpusztítás megszakítatlan, folyamatosan elkövetett, tudatos vétkével vádolja a magyar államot s a társadalom magyarországi darabját.

— **Villamos vasutak a Balaton körül.** A balatonmenti községek a villamosműszandásának ügyével kapcsolatosan nagyfontosságú közlekedésügyi reform eszméjét vetették fel. A villamosmű áramának felhasználásával a Balaton mellett elvonuló vasutvonalon a forgalom tökéletesítésére villamos kocsiközlekedést szeretnének meghonosítani. Siófok község maga az e célra alakítandó részvénytársaságban negyedmillió koronával venne részt. A környékbeli községek valószínűleg mind csatlakoznak Siófokhoz.

— **A mezőgazdasági munkások.** A közeledő tavaszi munkálatok miatt Zalavármegye alispánja felhívja az illetékes hatóságok figyelmét azokra, akik gazdasági cselédeknek más vármegyébe s általában máshová való csábításával foglalkoznak, továbbá a közveszélyes munkakerülőkről szóló új törvényre.

— **Öngyilkosság Nagykanizsán.** Szebeni István állomáskezelő szerdán délután fél négy órakor a 248. számú vonat alá dobta magát, amely teljesen összetört és törzset keltéhasított. A tragikus sorsú vasutas mielőtt a vonat alá dobta volna magát, azt kiáltotta: „Isten veletek barátaim!” Szebeni István régebbi idő óta epilepsiában szenvedett és ez volt öngyilkosságának indító oka. Betegségére a vasút is tekintettel volt s a külső szolgálatról irodai szolgálatra osztották be. Szebeni István háromgyermekes apa volt, ami sorsát még tragikusabbá teszi.

— **A Házinyulenyésztők Országos Szövetsége,** (Budapest, Csillaghegy) utolsó választmányi ülésen számolt be évi működéséről. Évi jelentéséből megismerjük a rendkívül gazdag közgazdasági tevékenységét, amelyből csak a következőket kívánjuk kiemelni: 1) A „Házinyulenyésztő” című könyvecskéjét 50.000 példányban kinyomatta s minden érdeklődőnek ingyen küldte meg s ezután is megküldi, amivel főleg a gazdaközönséget és kisembereket kívánja a nyulenyésztéssel megismertetni. 2) Ötszáz keltecs nyultelepet állított fel Csillaghegyen, ahol állandó nyulkiállítás és vásárt tart fenn a Szövetség és tagjai kifogástalan, egészséges állataiból, amivel a tenyésztésanyag beszerzését és értékesítését könnyíti meg és mintaszertű berendezést és állatokat mutat be. 3) A székesfőváros központi vásárcsarnokában állandóan friss házinyulhúst árulnak kg-ként 120 K-ért. Ezzel a fővárosi ételmi piacát támogatja és a nyultermelvények értékesítését megoldotta. 4) Nyulgerreznak kidolgozását elvállalta. 5) Hivatalos lapja állandóan irányítója és tanácsadója a tenyésztőknek. 6) a fővárosban és a vidéken 12 előadást tartott a házinyulenyésztésről. 7) a szövetség irodája bárkinek felvilágosítással szolgál nyulenyésztési ügyekben. 8) a Kelet és a Balkán piacát biztosítani igyekszik a kivitel céljára. 9) mérsékelt áron ad bárkinek tenyésztő anyagot, vagyonatlanoknak pedig teljesen ingyen, tehát mindenkinek módot nyújt arra, hogy ezzel a hasznos gazdasági ággal nagyobb áldozat nélkül foglalkozzék s szép mellékjövedelemre tegyen szert.

Szerkesztői üzenetek.

Öreg bácsi. Igen köszönjük. Amint lapunk terjedelme engedi, közöljük. Talán már a jövő számban.

N. B. Köszöljük.

Dr. E számra megkéselt.

Felelős szerkesztő: **Éles Károly.**

Szerkesztőtárs: **Gellért Samu dr.**

Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

Nyilt-tér.

E rovatért nem felelős a szerkesztő.

Felhívás.

Preger Gusztáv vendéglőjét és fűszerüzletét Sümegcsehin április 1-én átveszem. Felhívom nevezett hitelezőit, hogy követeléseiket március 20-ig nálam jelentsék be, mert ez időn túl azokért felelősséget nem vállalok.

Waldhauser Miksa
Borgáta, Vas megye.

Hirdetéseket

jutányos áron elfogad
a kiadóhivatal.

Meghívó.

A gyepükajáni fogyasztási szövetkezet 1914 március 15-én délután, az elnök lakásán rendes-közgyűlést tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak. — Tárgyak: Az 1913. évi mérleg felülvizsgálása és a szövetkezet fölösztelése.

A mérleg a szövetkezeti boltban 15 napi közszemlére ki lett függesztve.

Mérleg 1913. évi január 1-től december 31-ig.

Bevétel.

1. Mult évi pénzt. maradv.	245 K 25 f
2. Kereskedésből	12138 K 87 f
3. Leltári vagyomból	1397 K 91 f
4. Bolti berendezésből	180 K — f
5. Kiselejtett tárgyakból	24 K 40 f
6. Hordókból	42 K 93 f
7. Hitelekéből	1816 K 41 f
összesen:	15845 K 77 f

Kiadás.

1. Italmérés és doh. után	137 K 75 f
2. Nyomdai költség	16 K — f
3. Biztosítás	23 K 58 f
4. Üzletvezetőnek	719 K 16 f
5. Bolti személyzet	240 K — f
6. Házbér és pince	95 K — f
7. Leltári költség	115 K — f
8. Levelezés fuv. és fűtés	600 K 65 f
9. Állami adóban	227 K 92 f
10. Kereskedőknek	13166 K 15 f
11. Hátra maradt részv. jár.	236 K 18 f
12. 3 tag után cégeztetés	60 K — f
13. Mérlegjavítás, hitelek behajt.	163 K 11 f
14. Pénztári maradvány	45 K 27 f
összesen:	15845 K 77 f

Vagyon:

1. Pénztári maradvány	45 K 27 f
2. Hordókban	50 K — f
3. Egyenleg	789 K 73 f
összesen:	885 K — f

Teher.

1. Részvényekben	885 K — f
	885 K — f

Igazgatósági tagok: **Szabó János, Partos István, Kojcsa János, Molnár József, Illés János, Stréber János, Molnár Flórián, Kizmus Károly, Pap Mihály, Molnár Károly.**

Jelen zármérleget megvizsgáltuk, a szövetkezet főkönyveivel és a számadást tartalmazó segédkönyveivel összehasonlítottuk és ezeknek minden tételével egyezőnek, a kereskedelmi törvény, alapszabályok értelmében felállítottunk találtuk.

Felügyelő-bizottság: **Molnár Mihály, Szabó Ferenc, Vasáros János, Molnár János.**

Nyomdásztanoncnak

két középiskolai vagy 6 elemi osztályt végzett jó családból való fiú felvételik lapunk kiadóhivatalában.

Szükségleteinket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

ADORJÁN FERENC fényképészeti műterme. Rákóczi-ucca 418.

BERGER SÁNDOR vendéglős, Flórián-tér.

BÖHM és KEPPICH sümegi gőzhenger-malma.

BÖHM PÁL kézmű-, divatúru kereskedése és vászon gyári raktára. Kossuth Lajos-u.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Városház-u.

GOLD TERÉZ versenyaruháza, Kossuth-Lajos-ucca.

GÖNYE NÖVÉREK, fehérmű varrónők, Rákóczi ucca.

HORVÁTH JÓZSEF vendéglője, Széchenyi-ucca.

HALASZ KALMÁN, kávéháza. Kossuth-u.

HERCZIG BÁLINT asztalos m. minden, nemű halotti és tem. cikkek, sirkoszorúk, érc- és ércutánz. fakoporsók raktára, tem vállalkozó. Árpád-ucca 485.

HALBLANDER JÓZSEF kovács üzlete Árpád-ucca.

JOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth-Lajos-ucca, Epstein-ház.

JAKAB IMRE beszálló vendéglője. Árpád-u.

KESZLER PÁL kocsigyártó, kárpitos és szobafestő. Mihályfai-ucca.

KLAFFL LAJOS épület- és butorasztales Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-rakt. Kész butorraktár.

KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és vendéglős. Mihályfai-ucca 82 sz.

Ifj. KUTHY JÓZSEF uri és női fodrász, manikűr és pedikűr munkák. Kossuth-ucca,

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és korcsmáros. Mihályfai-ucca.

KRAJCZÁR GYÖRGY asztalos és temetkezés vállalkozó. Árpád-utca.

LÁNG SÁNDOR, épületfa és deszka kereskedése, Hamuház-u.

MÁRKUS SALAMON FIA UTÓDAI áruháza.

LUKÁCS GÁBOR férfi szabó, Árpád-ucca

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős, a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

NAGY ISTVÁN kalaposmester, Flórián-tés Sapkaeladás. Kalapok átalakítása, füstése érvajítása.

NÉMETH LAJOS uri és női szabó. Kossuth Lajos ucca (Márkus-féle ház).

NOVÁK SÁNDOR mézeskalácsos és lisztkereskedő. Deák Ferenc ucca 113.

ROSENTHAL ADOLF vendéglős és bérkocsitulajdonos. Rendeki-ucca.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-ucca.

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és cimpfestő. Divatárúüzlet, gyógyszerár mellett.

SCHRÖDER JÓZSEF vasuti vendéglős.

TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha raktára, Flórián-tér.

Ifj. TÓTH JÓZSEF órá- és ékszerész, a Kisfaludy-szálloda mellett

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán és üvegáru nagykereskedése.

1534—914. P. szám.

Hirdetmény.

A zalaegerszegi királyi törvényszék közhirre teszi, hogy a Dunántuli h. é. vasutak vonalain létesítendő hóvédő művek céljaira szükséges Lesencetomaj, Sümeg, Zalagógánfa és Ukk községek határában fekvő, a kisajátítási tervben és összeírásban felvett ingatlanokra nézve a kártalanítási eljárást megindította.

A Lesencetomaj község határában fekvő ingatlanokat illetően a helyszíni tárgyalásra határnapul 1914. évi március 23. (Huszonhárom) napjának délelőtti 10 óráját Lesencetomaj községbe a községbíró házához, — a Sümeg nagyközség határában fekvő ingatlanokat illetően a helyszíni tárgyalásra határnapul 1914. évi március hó 24. (Huszonnégy) napjának délelőtti 9 óráját Sümeg nagyközségbe a község házához, — a Zalagógánfa község határában fekvő ingatlanokat illetően a helyszíni tárgyalásra 1914. évi március hó 25. (Huszonöt) napjának délelőtti 9 óráját Zalagógánfa községbe a községbíró házához, — az Ukk község határában fekvő ingatlanokat illetően a helyszíni tárgyalásra határnapul 1914. évi március hó 26. (Huszonhat) napjának délelőtti 10 óráját Ukk községbe a községbíró házához kintüzte; s az eljárás foganatosítására Dr. Fritz József kir. ítélőtáblai bírót kiküldte; az ismeretlen és távollévő érdekeltek képviselőit pedig Boschán Gyula, zalaegerszegi ügyvédet nevezte ki.

Az ismeretlen és távollévő érdekelteket tehát azzal idézi meg, hogy elmaradásuk a kártalanítás tárgyában való határozathozatal akadályozni nem fogja, s hogy az egyéni külön értesítés meg nem történte, avagy a tárgyalásról való elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

Zalaegerszeg, 1914 február 26.

A kir. törvényszék:

Sperlágh Géza s. k. t. elnök,
Dr. Fritz József s. k. előadó.

A kiadmány hitelül:

Fábián kiadó.

Mielőtt bármelyik új épületet betetőznél vagy használnak pótlásába belekapna, kérjen a lakóházak, istállók, kamara, pajta, ólak és egyéb épületek befödésére szolgáló kátrányos és meszelnivaló aszfalt bitumen köfedéllemezből mintát, mely még a legolcsóbb zsuppnál is olcsóbb, de amellett emberéleten át eltart. Hogy biztos és célszerű, kitűnik abból, hogy tűzbiztosítása a cserépnél is olcsóbb, sőt mert könnyű tető készül belőle, vékonyabb fal és könnyebb gerendázat szükséges, tehát ez is nagy megtakarítás. Bárkinek szívesen nyújt felvilágosítást s ingyen ad mintát

Würzburger Jakob nagykereskedése
S Ü M E G E N.

A „HUNGÁRIA“

biztosító társaság

a Sümegvidéki gazdakör
tagjainak

10% kedvezményt ad,

ha tűzbiztosításukat a kör pénztánosa,

Rózsa Károly áll. tanító útján (Sümeg, Mosó-u.) eszközlik.

Több millió embernél
használnak

rekedtség, hurut, elnyálkásodás,
görcsös és szamárköhögés ellen a

**Kaiser-féle
Mell-Karamellák**
a „3 fenyővel“

6100 közjegyzőileg hitelesített
bizonyítvány orvosoktól
és magánosoktól igazolják biztos
hatásukat.

Rendkívül kellemes, jóízű
bonbonok.

Kapható 20 és 40 filléres csomagokban,
valamint 60 filléres dobozokban
Magyar Kossa Gusztáv gyógy-
szerésznél, Sümegen.

Felvilágosításul!

ÜGYNÖKÖK

kik fadrót görfüggöny és ablakredőny képviselőivel foglalkoznak, vagy annak képviselőjét át akarják venni, kérjük hogy címüket

GLÜCK J. és E.

egyesített görfüggöny és ablakredőny gyárral

Königsberg, Éger mellett, Csehország

tudatni sziveskedjenek.

Könnyű mellékjóvedelem, legmagasabb jutalék. — Alkalmazhatóság mellett életállás. Levelezés minden nyelven.

PAPIR
szalvéták

fehér és színes

100 darab K 1.50-től

K 3.50-ig.

Kapható: Horvát Gábor

papirkereskedésében Sümegen.

VERSENYÁRUHÁZ S Ü M E G E N .

Gold Teréz

ajánlja a mai kornak megfelelő ujonnan berendezett üzletét, ahol a legjobb minőségű és legdivatosabb cikkek kaphatók. Állandó nagy raktár uri, női és gyermekcipőkben, legfinomabb uri kalap és sapkákban, férfi és női fehérneműekben. Divatos nyakkendők, gallérok, kézelők hozzávaló gombokkal. Nagy választék divatos férfi, női és gyermekszabkendőkben, harisnyában és keztyűkben. Legújabb divatu csipkegallérok és sálók. Nagy választék mindenféle kötényekben, klott és karton alszoknyákban. Esernyők, piacitáskák, ridikülők, erszények, szappanok és illatszerrek nagy választékban és legolcsóbb árban kaphatók.

|| || HÁZI CIPŐK! || ||

|| A legjobb gyártmányú uri kalapok! ||

|| Uri és női cipők. ||

THIERRY A. gyógyszerész BALZSAMA.

Allein echter Balsam
aus der Schuler'schen Apotheke des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn

Utolérhetetlen gyógyhatásu: tüdő- és mellbetegségeknek, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyulladást, rekedtséget és gégébajokat megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatású gyomorrekedséget és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a végőcsét és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a végőcsét, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitűnően bevált fogfájásnál, odvas séket, szájbűzést, valamint az összes száj és fogbetegségek, bülfogás ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatású pántlikagilisztánál, Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kellést, szemölcsöt, égési sebeket, fagyott teatrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: Thierry A. Órangyal gyógyszerteráának Pregrada, Rohitsch-mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialüveg 5-60 korona.
Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény!

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz és megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyermekgyógyászatnál fájó emlők, tejmegindítás, rekedés emlőmegkeményedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok csontszú, fekélyek, ütés, szúrás, lövés, vágás, vagy zúzódás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására: üveg, szálka, por, serét, tüske stb. kinövésnél, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen. Féregrothadás, körömgöyülés, hólyag, **égési sebek**, hosszú betegségnek előforduló fölfekvésnél, vérkelekésnél, fülfolyásnál, valamint kiállítás esetén csecsemőknek stb. kitűnő hatású.

2 tégely ára K 3-60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapestben kapható: **Török József** gyógyszerteráában s a legtöbb gyógytárban. Nagyban kapható: **Thalmayer és Seitz, Kochmeister utóda** és **Radanovits Testvérek** drogériákban Budapestben. — Ahol nincs lerakat, ott rendeljünk

THIERRY A. Órangyal-gyógyteráából, PREGRADA. (Rohitsch-Sauerbrunn mellett.)

Öszibaraczkfát,
mindenféle vadonczot,
gyümölcsfa akáczcsemetét,
2 éves szőlővesszőt
gyökerez

igen olcsón ad Unghváry László

faiskolája Czegléd. Tessék árjegyzéket kérni.